

ÖNEÇIKANLAR

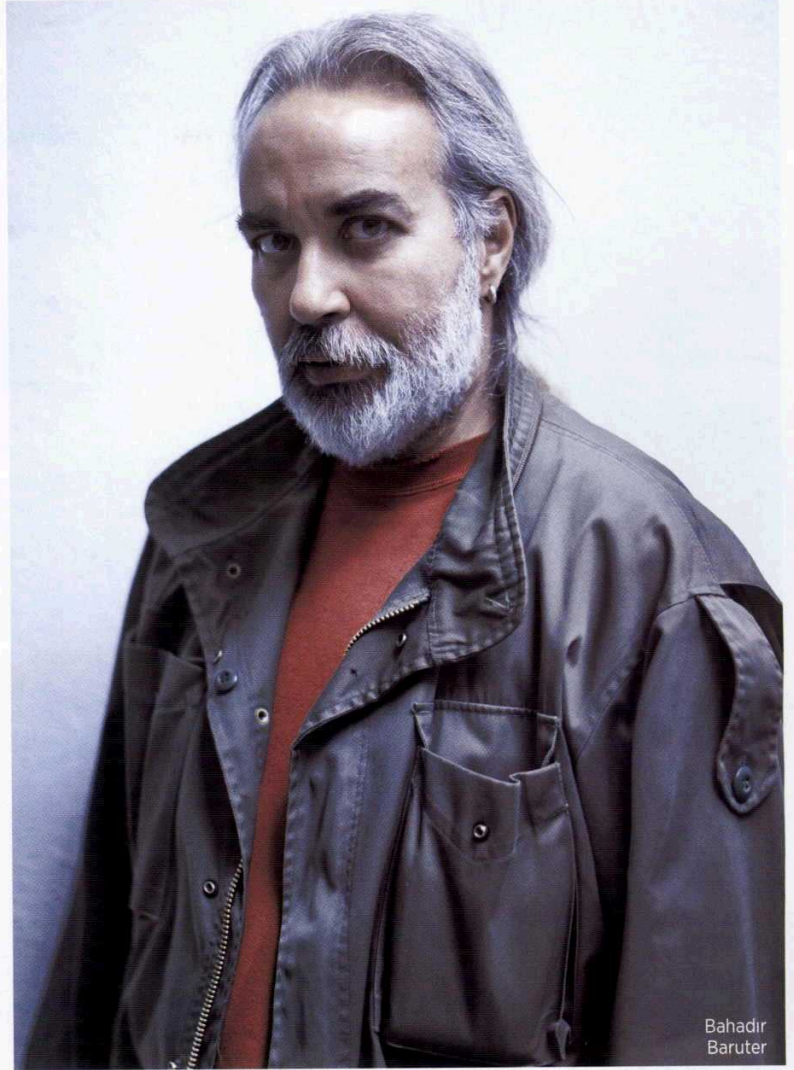
Mahremiyet, çerçevesiz dijital monobaskı, 161 x 120 cm, 2014

O hep dokuz yaşında

Bitimsiz bir çocukluk yaşıyor, sanatını 'karikatür ile resim katmanları arasında kalmış bir gofret' olarak tarif ediyor. Ressam Bahadır Baruter, ilginç ve çok zeki cümleler kuruyor. IŞIK CANSU CANAYAK

Portre ONUR DAĞ

Bahadır
Baruter

Bahadır Baruter her gün karşılaşma şansını yakaladığınız insanlardan değil. 'Fazla' diye tabir ettiklerimizden. Kendini 'karikatür gibi resimler çizen bir ressam' olarak tanımlasa da; bizim için o bundan daha fazlası. Türkiye'de karikatürden

bahsetmemizi sağlayan önemli kişilerden biri. O, dünyaya ironik bir yerden bakıp sürekli 'espriler' bulması gereken bir iş yapıyor. Komik olan her şeyin içinde bir o kadar da drama barındırdığını düşünürsek; sanatçının dünyası sürekli zıt duygularla dolup taşıyor. Belki galeri X-Ist'te 2007'de *Varlık Evhamı* ile başlayıp, 2012'de *Senin Ailen Bir Yalandı Yavrım* ile devam eden ve geçen ay sona eren *Evim Evim Güzel Evim* ile tamamladığı tematik sergi üçlemesi, tam da bundan beslenmiştir. Ev ve aile kavramlarını irdelediği sergilerinden çok memnun kendisi. "Çok mutluymum çünkü içimdekileri dökebilirdim ve daha fazlasını da dökülebilmek üzerine cesaret kazandım. Tablolarım, güvenciklerimize, tabulaştırdığımız mutluluklarımıza 'Bir de böyle bakalım' diyen birer aykırılık belki. Kabullerimizi ters yüz edip; kendimi ve izleyici daha gerçekçi olmaya çağırıyorum." Onları, hiç görmemiş birine anlatması gerekseydi; "Çok canayakın ama aynı zamanda küstahtılar, dikkat et, ikisine de kanma ve onlara karşı kayıtsız kalma" derdim diyor. Hep dokuz yaşında kalmayı seçerek büyüme reddettiğini söylüyor bir de. "Sürekli kullanan, çok iyi, mutlu ve keyifli bir adamım. Hayatta bunun dışında yeni bir şey öğrenmedim. Deneyimler beni bozar. Hafızasız bir bitki gibi bir şeyler hayal ediyorum kendim için. Sağlık ve huzurdan başka da hiçbir şey istemiyorum." Onu yakından tanımayı şimdi daha çok istiyorsunuz, değil mi?

Harper's Bazaar: *Evim Evim Güzel Evim* düşündürdü, ürküttü, güldürdü. Sergiyi ortaya koyarken esas derdiniz neydi?

Bahadır Baruter: *Evim Evim Güzel Evim*, aslında bir kadının ağzından duyduğumuz konuşma balonunun içinde yazıyor. Kadın ve ev, serginin özneleri. Ve sürekli yer değiştiriyorlar. Bunlar hayatımın temel meseleleri,

hazırda varlar. Sadece onları yüzeylere dönüştürme aşamasında yoruldum. Resim, henüz keşfetmekte olduğum, zevkli bir alan. Oradaki yolculuktan üstümden bir yorgunluk ve hoşnutsuzluk var.

HB: Kadınlarla evler arasındaki benzerlik nereden geliyor?

BB: Kadınlar evler gibi çok parçalı ve bölümlülük. Evler ise kadınlar gibi konfora önem veren, güvenliği ön planda tutan, kapalı, yine çok parçalı, dert sahibi ama şık ve zarif olmaya gayret eden yerler. O yüzden son sergimde, sanki bir kadın bize evinden bahsediyormuş gibi ya da bir ev, kendisinin sahibi olan kadından bahsediyormuş gibi bir kurgu oluşturduğum. *Evim Evim Güzel Evim* diyen kişi, tam da bu yüzden aslında kadının ta kendisi.

HB: Kadın neden evlilik şirketinin CEO'su oluyormuş?

BB: Evin yükünü taşıyan kadındır. Bu sonuca herkes klişelerden bile varabilir. Kadın evdir, ev de kadın. Ve erkek bu resmin dışında kalır. Aşk, evlerde kapının dışında kalıyor. İçeriye girdiğinde o artık aşk değil, başka bir şey oluyor. Evlilik denen şirkette asla söz konusu olamayacak tek şey aşk. Bunlar zorlama örgütlenmeler. Artık süreklilik, verimlilik ve üreme gibi hassasiyetler oluyor. Oysa aşkta bir sözleşme yoktur. Üreme şart değil. Aşk, sadece aşktır. Bir eşeğe, bir tavşana bile aşık olabilirsiniz. Tıpkı bir bitkiye, ağaca aşık olabileceğin gibi. Birine aşık olmak bundan farklı değil ama örgütlendiği anda aşkın dışında yer alan kurumlaşmalar, birbiri üzerinde iktidar kurlar, birbirlerinin varlığıyla ezilen bir sürü şey...

HB: Neden evler ille de kaotik yerler sizin için?

BB: Hayır, evler ille de huzursuz ve kaotik yerler değil. Aksine, pek çoğu huzurlu ve düzenli. Benimki sadece 'Bir de şu var' demek gibi. Aynı karanlık yüzünü görselleştirmeye çalışıyorum. Olumlu olanın ardı, ▶

ÖNEÇIKANLAR

arkası, kulisi, aynanın sırrı. Bunu her şeye uyarlayabiliriz. Çünkü cici gözükken her şey arkasında karanlık bir yüz saklar. Karamsar bir adam değilim, sadece evlerde her iki durumun geçerli olduğunu düşünüyorum.

HB: Bir ressam ne zaman bir sergiye hazır olduğunu bilir? Önce resimler mi gelir yoksa bir sergi yapma amacı mı belirir?

BB: Çok çalışıp, çok üretip, işlerim arasından bazılarını, içinden istediğim cümleyi kurmama yarayan kelimeleri seçer gibi seçip; galerinin kısıtlı sergi alanını en verimli şekilde kullanmak üzere eksiltmeler yapıyorum. Sergilerim birer seçki. Buzdağının görünen yüzü. Yani ben çok çalışıp üretken birisiyim ama azıcık şeyimi sergiliyorum. Aklıma önce tema geliyor ama önemsemediğim şey, resim. Yani önce bir 'söz' oluyor benim için. Bir öneri oluyor kafamda, ardından onu kocaman, plastik bir mesele takip ediyor. Söz, meseleyi ateşliyor.

HB: Aile/ev temasını izleyen sergiler devam edecek mi yoksa yeni bir başlık mı açılacak?

BB: Kafamda nasıl görselleştireceğimi merak ettiğim bir sürü mesele var. Mesela, bunlardan biri tabular olabilir. Galiba öyle bir yörüngem var. Orada dönüp duracağım ama kendimi tekrarlamadan. Aile konusu kapandı sanki, bana öyle geliyor.

HB: Kendinizi bir ressam mı yoksa karikatürist olarak mı tanımlarsınız?

BB: Karikatür gibi resimler yapan biriyim. Karikatürde hep resim aradım. Mizahta hep görselliği önemsedim. Resimlerimde de mizahta çok sevdiğim eleştirel, sorgulayıcı, aykırı ve analitik bir sosyopolitik duyguyu kafaya taktım. Dolayısıyla sanatım, karikatür ile resim arasında sıkıştırılmış bir çikolata, bir gofret gibi.

HB: Neden tablolarınızdaki karakterlerin gözlerimizin en içine bakmalarını istiyorsunuz?

BB: Çünkü göz teması bence en doğru iletişim biçimi. Çizdiğim figürlerin sizle göz göze gelerek daha telepatik bir iletişimin, bir hipnozun, karşılıklı bir veri alışverişinin peşinde olduklarını var sayıyorum. Daha iyi bir yöntem aklıma gelmiyor. Bunu yapan çok ressam var. Hepsinin ortak derdi bence bu. Biz böyle bir tarikatz. 'Göz göze' tarikati.

HB: Neden eserlerinizi son ana kadar kimseye göstermek istemediğinizi merak ediyorum.

BB: Ya çok aşırı bir özgüvenden ya da o derece büyük bir özgüvensizlikten kaynaklanan bir oksimoron bu. Kimse göremez. Asla kimse göremez. Çünkü görenin yargısının üzerimde baskı kurabileceğinden korkuyorum.

HB: Hayat eşiniz yazar Mine Söğüt ile Bodrum'da yaşıyorsunuz. Nasıl

bir kararla buralardan gitmeye karar vermişsiniz?

BB: Çok klişe bir nedenden kaçtık. Çok klişe bir nedenle çok mutluyuz. Her ikimiz de çok üretkeniz. Çocuksuz ve evli barklı olmayan bir çiftiz. Hem kökenimden ve ailemden uzağım, hem de şehrin tantanasından. Bağımsız, özgür bir ruh oldum işte. Bu bir şans ve bunun tadını çıkarıyorum. Ama güne neşeyle uyanıyorum ve günü neşeyle bitiriyorum dersem resimlerim beni çok da doğrulamayacağı için bu palavrayı hiç paylaşmayayım. Çünkü kendimi de oraya

götürdüm neticede. Üç ayda bir ibret almak için de İstanbul'a uğruyorum.

HB: İki yaratıcı ve birikimli insanın evliliği nasıl bir şeye benziyor? Dengeyi tutturmak daha mı zor yoksa daha mı kolay böyle olunca?

BB: Aynı şeyin çok farklı göstergelerini taşıyan işler yapıyoruz. 'O yazar, ben ressamım' manasında söylemiyorum. Üsluplarımız, tarzlarımız birbirinden çok farklı. Fakat derdimiz aynı olduğu için hem bereketli, hem de birbirini gölgelemeyen bir beraberlik bu. Gerisi çok da umrumuzda değil.

HB: Yaşamla gelen deneyimlerden sonra, hayattaki temel kaygılarınızın neler olmuş olduğunu görüyorsunuz?

BB: Hayatımda bir kez dokuz yaşında oldum ve hala dokuz yaşındayım. Dolayısıyla sevmek istemekten başka bir şey yok benim için. Anlaşılmak, sevmek, onaylanmak gibi zaafımlarım var. Hiç değişmedi onlar. Güldür güldür tatmin ediliyorlar. O yüzden benim için kırk senedir ne bir açlık, ne de bir doyma söz konusu. Çok keyifli, bitimsiz bir çocukluk bu. Dolayısıyla olgunlaşma gibi mevzular hiçbir zaman bizim gibilere bulaşmıyor. Elimizdeki çocuklukla yetinmeyi öğrendik. Bundan bir şey kaybetmesem yeter. Zaten o çocukluğun ne olduğunu falan da bilmiyorum ama anlıyorum, birileri bana çocukmuşum gibi, deliymişim gibi davranırken ben aslında ne olduğumu anlıyorum ve ona güvenerek dokuz yaşından beri aynı ruh haliyle çok yaşıyorum. Başka bir şey istemem. ■